

Právní rádce

12—2013

Měsíčník vydavatelství Economia — www.pravniradce.cz — Cena 160 Kč / 7,40 €

AKTA Korporace musejí uveřejňovat informace na internetu 30

PRÁVO A OBCHOD Mezigenerační výměna v rodinné firmě právním pohledem 38

PRÁVO A SPOLEČNOST Josef Baxa: Tvorbu práva bychom měli zkomplikovat 70

Dvojí občanství aneb co přinese nový zákon o státním občanství ČR

ZMĚNY 2014

Na začátku roku 2014 nabude účinnosti nový zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů. Dojde tak k úplnému upuštění od principů jediného státního občanství a nově bude upravena možnost existence dvojího anebo vícero státního občanství.

V praxi to bude znamenat, že cizinci, kteří chtějí nabytí občanství České republiky v příslušném řízení, již nebudou muset prokazovat pozbytí dosavadního státního občanství.

Nabytím účinnosti nového zákona zároveň dojde ke zrušení stávajícího zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbytování státního občanství České republiky, a zákona č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů.

Nabytí občanství podle nové právní úpravy

Hlavními způsoby nabytí státního občanství podle nové právní úpravy bude nabytí státního občanství České republiky narozením, určením otcovství, osvojením, nalezením na území České republiky, prohlášením anebo v souvislosti se svěřením do ústavní, pěstounské anebo jiné formy náhradní péče.

Zcela nově je pak upraveno nabytí státního občanství určením otcovství. V zákoně jsou vyjmenovány případy, ve kterých dítě nabude státní občanství České republiky automaticky, zejména v případě souhlasného prohlášení učiněného občanem České republiky s matkou dítěte, která je občankou EU nebo Švýcarské konfederace, anebo i občankou jiného státu, pokud má na území ČR povolen trvalý pobyt. Dítě může nabytí státní občanství i v případě, že matka dítěte nemá na území ČR povolen trvalý pobyt, pokud rodiče prokáží otcovství genetickou zkouškou ve formě znaleckého posudku (zkouškou DNA).

Jako jeden z hlavních způsobů nabytí státního občanství ČR se uvádí nabytí státního občanství ČR udělením. Nový zákon stejně jako stávající zákon výslovně stanoví, že na udělení státního občanství ČR není právní nárok. Bude vždy záležet na úvaze příslušného orgánu, který o udělení občanství ČR bude rozhodovat, zda se cizinci státní občanství ČR udělí, či neudělí. Zákon nově stanoví taxativní podmínky pro udělení státního občanství, bude se však přihlížet i k jiným podmínkám, například zda je cizinec v České republice dostatečně integrován do společnosti.

Udělení státního občanství

O udělení státního občanství ČR bude i nadále rozhodovat Ministerstvo vnitra České republiky, prodlužuje se však lhůta pro vyřízení žádosti, a to z 90 na 180 dnů ode dne doručení žádosti. I nadále se žádost bude podávat u krajského úřadu, popřípadě u úřadů městských částí hl. m. Prahy, příslušných podle místa trvalého pobytu cizince.

Mezi hlavní podmínky pro udělení státního občanství ČR se řadí například trvalý pobyt na území ČR alespoň po dobu 5 let, bezúhonnost, znalost českého jazyka a ústavního systému České republiky aj. V některých zákonech uvedených případech je možné, aby rozhodující orgán prominul některou ze zákonných podmínek pro udělení státního občanství.

Podle přechodných ustanovení o žádostech podaných do 31. prosince 2013 se bude rozhodovat pod-

le současné právní úpravy s tím, že pro udělení státního občanství ČR se prokázání pozbytí dosavadního státního občanství nebude vyžadovat.

Dvojí občanství?

Nový zákon o státním občanství ČR dále nebude obsahovat ustanovení o tom, že čeští státní občané nabytím státního občanství cizího státu automaticky pozbyvají dosavadní státní občanství České republiky, jinými slovy takový občan České republiky bude mít po 1. lednu 2014 dvojí občanství. Zákon o státním občanství ČR dále upravuje pouze jeden zákonný důvod pozbytí státního občanství ČR, a to pozbytí na základě prohlášení o vzdání se státního občanství ČR. I přes to, že o vzdání se státního občanství budou rozhodovat krajské (popřípadě městské) úřady, k učinění prohlášení nebude nutné cestovat do České republiky. Bude stačit, když prohlášení bude učiněno na příslušném zastupitelském úřadě ČR v zahraničí, který takové prohlášení spolu s jinými nezbytnými dokumenty postoupí k vyřízení příslušnému krajskému úřadu.

Spolu s účinností nového zákona se změní i výše správních poplatků v této oblasti, a to změnou zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

ULJANA KURIVČAKOVÁ
advokátka, vedoucí právnické poradenské skupiny, BBH

Nový zákon o státním občanství ČR nebude obsahovat ustanovení o tom, že čeští státní občané nabytím státního občanství cizího státu automaticky pozbyvají dosavadní státní občanství České republiky, jinými slovy takový občan České republiky bude mít po 1. lednu 2014 dvojí občanství.